

Меморандум
про взаєморозуміння та співпрацю
між Херсонською обласною радою, обласною державною адміністрацією та Благодійним
Фондом «Розвиток України»

м. Херсон

21 грудня 2011 р.

Херсонська обласна рада (надалі – ОР) в особі Голови Пелиха В.Г., який діє на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Херсонська обласна державна адміністрація (надалі - ОДА) в особі Голови Костяка М.М., який діє на підставі Закону України «Про місцеві державні адміністрації», з одного боку, та Благодійний Фонд «Розвиток України» (надалі - Фонд), в особі Директора Заболотного Анатолія Олександровича, який діє на підставі Статуту з іншого боку, щодо співпраці в реалізації програми «Зменшення тягаря туберкульозу в Україні шляхом зниження епідемії туберкульозу серед уразливих груп», в подальшому окремо також іменуються – Сторона, а разом – Сторони.

Преамбула

Визнаючи цінність життя та здоров'я громадян України, усвідомлюючи надзвичайно важку епідемічну ситуацію із захворюваністю на туберкульоз у державі та не тільки медичний, а й соціальний характер цієї проблеми, а також керуючись необхідністю максимально можливого поєднання і використання зусиль та ресурсів державного, приватного і громадського секторів для дієвої та ефективної боротьби з туберкульозом, довготривалою метою якої є «Україна без туберкульозу»,

Приймаючи до уваги, що ОР має повноваження щодо прийняття у межах, що визначаються законами, рішень з питань боротьби з епідеміями, затвердження відповідного обласного бюджету, внесення змін до нього, а також делегує ОДА повноваження щодо забезпечення відповідно до законодавства розвитку охорони здоров'я в області,

Приймаючи до уваги, що ОДА, зокрема, реалізує державну політику в галузі охорони здоров'я, здійснює загальне керівництво закладами охорони здоров'я, впроваджує заходи щодо запобігання інфекційним захворюванням, епідеміям та їх ліквідації, організує роботу медичних закладів з надання допомоги населенню,

Приймаючи до уваги, що місією Фонду є працювати для людей, усуваючи причини актуальних суспільних проблем; впроваджуючи кращий досвід, накопичений в Україні та за кордоном, та/або створюючи унікальні системні рішення; і домагаючись максимального результату для благоотримувачів кожним своїм проектом та дією, а також досвід Фонду у реалізації різноманітних проектів в галузі охорони здоров'я,

Приймаючи до уваги, що Фонд є основним реципієнтом Глобального Фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією (надалі – Глобальний Фонд) для програми «Зниження захворюваності туберкульозом в Україні за рахунок розширення та покращення доступу до високоякісних послуг з профілактики та лікування туберкульозу» (надалі – Програма), в реалізації якої зацікавлені всі Сторони.

Враховуючи, що Програма реалізується Фондом із залученням, зокрема, наступних суб-реципієнтів (отримувачів коштів Програми): МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я», ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Товариство Червоного Хреста України, Державний департамент України з питань виконання покарань,

Уклали даний Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю (надалі – Меморандум) про наступне:

1. Мета

Метою цього Меморандуму є погодження Сторонами принципів, напрямків, конкретних дій та заходів в рамках співпраці, спрямованої на досягнення запланованих результатів Програми.

2. Принципи

Сторони керуються наступними принципами в рамках співпраці за цим Меморандумом:

- а. Ефективність: Ми діємо, обираючи найефективніші шляхи подолання епідемії туберкульозу.
  - б. Результативність: Ми домагаємось високої результативності наших заходів, уникаючи діяльності заради діяльності, й оцінюємо наші результати з максимальною об'єктивністю.
  - в. Професіоналізм: Усі наші дії ґрунтуються на найкращому світовому й вітчизняному досвіді боротьби з епідемією туберкульозу і реалізуються досвідченими професіоналами.
  - г. Чесність, відкритість і прозорість: Ми чесно звітуємо про нашу діяльність перед громадськістю; будь-які кроки в рамках наведених нижче заходів є відкритими і можуть бути відстежені. При цьому ми докладатимемо необхідних зусиль для захисту інформації, що має конфіденційний характер та ідентифікована нами як така, а також іншої захищеної законом інформації, зокрема інформації, що стосується персональних даних пацієнтів тощо.
  - д. Добросовісність та відповідальність: Ми відповідально підходимо до питання співпраці, реалізуючи наведені нижче заходи добросовісно, своєчасно, із повною віддачею та максимально можливою ефективністю.
  - е. Універсальність та прихильність: Ми включились в загальну боротьбу з епідемією туберкульозу в Україні та закликаємо інших наслідувати наш приклад. Ми залучаємо для співпраці всі доступні ресурси на локальному, регіональному й національному рівнях. Ми пропагуємо здоровий спосіб життя як найкращий засіб профілактики туберкульозу усіма можливими засобами.
  - ж. Неупередженість і толерантність: Ми здійснюємо співпрацю, оскільки вона спрямована на подолання епідемії туберкульозу в Україні, не зважаючи на будь-які політичні чи інші подібні чинники.
3. Компліментарність: Наші заходи доповнюватимуть і не дублюватимуть один одного. Ми усвідомлюємо, що своєчасне і належне здійснення заходів однією Стороною, є запорукою належної реалізації заходів іншою Стороною.

3. Напрямки співпраці

Сторони здійснюють співпрацю в рамках наступних напрямків та завдань:

- а. Ефективно працюючі Національна та регіональна програми боротьби з туберкульозом;
- б. Ефективна лабораторна діагностика туберкульозу;
- в. Ведення випадків туберкульозу відповідно до міжнародних стандартів Всесвітньої організації охорони здоров'я;
- г. Поліпшення кадрового потенціалу фтизіатричної служби;
- д. Ефективно функціонуюча система моніторингу та оцінки у сфері туберкульозу;
- е. Ефективна система виявлення та лікування поєднаної інфекції ТБ/ВІЛ;
- є. Розвиток потенціалу державної системи для ефективного боротьби з туберкульозом.

4. Заходи співпраці

4.1 Сторони свідчать про свою готовність та зобов'язуються реалізувати наступні заходи для досягнення запланованих результатів Програми:

Управління охорони здоров'я Херсонської обласної державної адміністрації	Фонд та його суб-реципієнти
Призначити координатора з реалізації Програми.	Технічна допомога зі сторони відділу з діагностики та лікування туберкульозу Програми.
Розробити план впровадження Програми.	Технічна допомога зі сторони відділу діагностики та лікування туберкульозу, керівників Програми, МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я», ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Товариства Червоного Хреста України, Державного департаменту України з питань виконання покарань (спільні заходи щодо діагностики та лікування туберкульозу).
Розробити план підготовки медичних працівників по проблемах туберкульозу з урахуванням участі в тренінгах, передбачених Програмою.	Навчання на тренінгах: лікарів; лікарів-лаборантів; середнього медичного персоналу; медичних сестер Товариства Червоного Хреста України. Технічна допомога зі сторони відділу діагностики та лікування туберкульозу Фонду, МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я», ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».
Сприяти проведенню тренінгів з питань профілактики та діагностики туберкульозу, інфекційному контролю, підготовці мультидисциплінарних команд, з питань моніторингу і оцінки протитуберкульозних заходів та інше в рамках Програми, забезпечуючи участь відповідних співробітників в тренінгах.	Тренінги з питань профілактики та діагностики туберкульозу, інфекційного контролю та інше в рамках Програми Глобального Фонду, які організовує МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я», ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».
Базуючись на національному плані моніторингу і оцінки заходів з протидії захворюванню на туберкульоз, розробити та затвердити відповідний обласний план та здійснювати його перегляд щорічно.	Технічна допомога зі сторони відділу моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я».
Розробити та затвердити на рівні управління охорони здоров'я щорічний план моніторингових візитів в регіоні.	Технічна допомога зі сторони відділу моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», МБФ «Організація

	оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я».
Забезпечити якісну та достовірну звітність щодо захворювання на туберкульоз відповідно до затверджених звітно-облікових форм, а також оперативну інформацію в рамках Програми.	Технічна допомога зі сторони відділу моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я».
Забезпечити належну роботу, підтримку та повноваження регіональних організаційно-методичних відділів (кабінетів) протитуберкульозної служби.	Ініціювання і забезпечення внесення змін до Наказу МОЗ від 23.02.2000 №33 «Про штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я» (ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України»). Технічна допомога зі сторони відділу моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я».
Проводити щоквартально аналіз індикаторних показників з метою досягнення результатів виконання Програми.	Технічна допомога зі сторони відділу моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».
Забезпечити доступ співробітників Фонду до звітно-облікової документації під час здійснення кураторських візитів (згідно чинного законодавства).	Забезпечення конфіденційності даних з боку співробітників Фонду.
Забезпечити належний та якісний звітно-обліковий процес в області, включно з необхідними ресурсами на ведення електронного реєстру хворих на туберкульоз та прийняття на баланс медичних закладів звітно-обліковим форм з туберкульозу.	Закупівля техніки для ведення електронного реєстру хворих на туберкульоз, покриття витрат на Інтернет, забезпечення потреб області в звітно-облікових формах, навчання фахівців відповідно до бюджету Програми Технічна допомога зі сторони відділу моніторингу і оцінки Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я».
Розробити та затвердити план оптимізації лабораторної мережі з діагностики туберкульозу.	Технічна допомога зі сторони спеціаліста з лабораторної діагностики туберкульозу Фонду, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Центральної референс – лабораторії.
Визначити лабораторії II-III рівня, які будуть проводити дослідження з діагностики туберкульозу, з метою оснащення їх обладнанням в рамках реалізації Програми. Узгодити необхідні ресурси та джерела фінансування для організації ремонтних робіт в лабораторіях (відповідність приміщення технічним вимогам для встановлення обладнання), а також проведення періодичної метрологічної повірки лабораторного обладнання.	Закупівля обладнання для лабораторій II-III рівнів. Технічна допомога зі сторони спеціаліста з лабораторної діагностики туберкульозу Програми, міжнародних експертів, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Центральної референс-лабораторії.
Розробити та затвердити для лабораторій III рівня порядок здійснення контролю якості досліджень з діагностики туберкульозу, які проводяться в лабораторіях II рівня відповідно до національного протоколу.	Технічна допомога зі сторони спеціаліста з лабораторної діагностики туберкульозу Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Центральної референс - лабораторії.
Розробити та затвердити для лабораторій II рівня порядок здійснення контролю якості досліджень з діагностики туберкульозу, які проводяться в лабораторіях I рівня відповідно до національного протоколу.	Технічна допомога зі сторони спеціаліста з лабораторної діагностики туберкульозу Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Центральної референс – лабораторії.
Визначити протитуберкульозний заклад, на базі якого буде створено відділення для лікування хворих зі стійкими до лікарських засобів формами туберкульозу.	Закупівля вентиляційної системи, бактерицидних випромінювачів, респіраторів для персоналу. Відділ діагностики та лікування туберкульозу Програми, МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні».
Визначити і узгодити необхідні ресурси та джерела фінансування для організації ремонтних робіт у відділеннях, в яких будуть	Встановлення та гарантійне обслуговування вентиляційної системи, забезпечення екранованими бактерицидними випромінювачами, навчання персоналу

проходити лікування хворі зі стійкими до лікарських засобів формами туберкульозу.	(Відділ діагностики та лікування туберкульозу Програми, МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні»).
Підписати меморандум про співпрацю з управлінням Департаменту з питань виконання покарань (далі - Департамент) з метою реалізації заходів передбачених Програмою.	Технічна допомога зі сторони відділу діагностики та лікування туберкульозу Програми.
Визначити та затвердити алгоритм взаємодії між регіональними структурами охорони здоров'я, МВС та Департамент.	Технічна допомога зі сторони відділу діагностики та лікування туберкульозу Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».
Підписати Угоду про співпрацю з регіональним відділенням Товариства Червоного Хреста України, з метою реалізації заходів, передбачених Програмою .	Технічна допомога зі сторони відділу діагностики та лікування туберкульозу Програми, керівника Проекту Товариства Червоного Хреста України.
Приймати участь в заходах по впровадженню державного реєстру хворих на туберкульоз.	Технічна допомога ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».
Сприяти проведенню контролю якості та забезпечити належні умови зберігання протитуберкульозних препаратів II ряду, які закуплені в рамках реалізації Програми.	Закупівля протитуберкульозних препаратів II ряду. МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні». Технічна допомога зі сторони відділу діагностики і лікування туберкульозу Програми.
Надавати звітність згідно затвердженого МОЗ порядку звітності протитуберкульозної та амбулаторно-поліклінічної служб з індикаторів та показників, передбачених Програмою щодо організації протитуберкульозної допомоги.	Технічна допомога зі сторони відділу моніторингу та звітності Програми, ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України».
Приймати участь у проведенні адвокаційних та інформаційних заходів.	Організація заходів відділом по адвокації, комунікації та соціальної мобілізації Програми.
Сприяти розробці плану розширення існуючої діяльності по профілактиці ВІЛ в сфері послуг по лікуванню та профілактиці туберкульозу.	Додаткові гранти для неурядових організацій по профілактиці ВІЛ на основі концепції зниження шкоди в туберкульозних закладах.
Сприяти підготовці необхідної документації та здійсненню заходів для отримання гранту з питань інфекційного контролю.	Гранти технічної допомоги зі сторони МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» з забезпечення інфекційного контролю за туберкульозом в центрі по боротьбі зі СНІДом.
Сприяти підготовці необхідної документації для отримання гранту громадськими організаціями з питань ДКТ і сприяти його реалізації.	Технічна допомога тубдиспансерам по створенню умов для ДКТ зі сторони МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні».

4.2. ОР сприятиме реалізації Програми шляхом виділення бюджетних коштів для фінансування відповідних заходів бюджетних установ, зокрема згаданих ремонтних робіт у лабораторіях і відділеннях.

4.3. Сторони можуть деталізувати свої зобов'язання шляхом складання графіків, робочих планів тощо, які становитимуть невід'ємну частину цього Меморандуму.

5. Організаційні форми співпраці

5.1 Для належного вирішення питань співпраці Сторін за цим Меморандумом проводитимуться регулярні зустрічі уповноважених представників Сторін.

5.2 Для належної координації дій і заходів Сторін за цим Меморандумом та вирішення поточних питань співробітництва Сторони визначають наступних осіб, відповідальних за забезпечення постійної та регулярної взаємодії:

- Пелих В.Г. - від ОР,
- Костяк М.М. - від ОДА,

- Білик Тетяна Романівна, керівник Програми, - від Фонду.

Відповідальні особи регулярно інформуватимуть керівників ОР, ОДА та Фонду про хід виконання цього Меморандуму, а також забезпечуватимуть регулярний обмін інформацією щодо діяльності Сторін з впровадження цього Меморандуму.

5.3 У разі необхідності, для опрацювання будь-яких питань співпраці Сторони можуть створювати відповідні робочі органи співпраці (робочі групи тощо).

5.4 Реалізація положень цього Меморандуму відбувається також шляхом участі представників Сторін у більш загальних зустрічах та інших форумах зацікавлених осіб, у т.ч. у зустрічах донорів, засіданнях комітетів, комісій тощо.

6. Основні показники області

Досягнення цілей цього меморандуму вимірюватиметься згідно таких показників:

- Відсоток бактеріовиділювачів за мазком серед нових випадків легеневого туберкульозу;
- Відсоток діагностованих випадків туберкульозу за мазком у осіб, обстежених в лабораторіях загально-лікувальної мережі;
- Смертність від туберкульозу на 100 000 населення;
- Відсоток випадків успішного лікування серед нових випадків легеневого туберкульозу з позитивним мазком;
- Відсоток випадків з повторним лікуванням серед випадків туберкульозу I-III категорії хворих.
- Кількість лабораторій першого, другого та третього рівня.

Цілі за цими показниками, узгоджені між ОР, ОДА та Фондом, надано у Додатку 1

- Перелік показників та цілей за ними може бути переглянуто на 2013-2015 роки за згодою Сторін.

7. Прикінцеві положення

7.1 Виконавці заходів Програми, вказані в пункті 4.1 (ДО «Всеукраїнський центр контролю за туберкульозом МОЗ України», Державний департамент з питань виконання покарань, МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», МБФ «Організація оптимальних технологій в сфері охорони здоров'я», Товариство Червоного Хреста України) є отримувачами коштів Програми та своїми підписами засвідчують зобов'язання щодо реалізації відповідних заходів в регіоні.

7.2 Сторони усвідомлюють, що цей Меморандум не накладає на них жодних юридичних зобов'язань, однак будуть докладати всіх зусиль до добросовісного, своєчасного та належного здійснення зазначених в ньому заходів.

7.3 Жодна із Сторін не може діяти від імені іншої на основі цього Меморандуму, якщо інше не визначено окремою домовленістю Сторін.

7.4 В рамках виконання цього Меморандуму Сторони діють виключно в межах та з дотриманням чинного законодавства України.

7.5 Усі суперечки за цим Меморандумом вирішуються шляхом переговорів.

7.6 Будь-які зміни і доповнення до цього Меморандуму вносяться за погодженням Сторін, викладаються в окремому документі та підписуються уповноваженими представниками Сторін.

7.7 Цей Меморандум набуває чинності з моменту його підписання Сторонами і діятиме протягом всього часу реалізації Програми.

7.8 Цей Меморандум укладено в трьох примірниках, по одному для кожної із Сторін, при цьому всі три примірники є автентичними.

8. Реквізити і підписи Сторін:

Благодійний Фонд
«Розвиток України»
м. Донецьк,
вул. Постишева, 117

Заболотний А.О.,
директор
М.П.

Херсонська обласна рада,
м.Херсон, пл.. Свободи, 1:

Пелих В.Г.
Голова
М.П.

Херсонська обласна
державна адміністрація,
м.Херсон, пл.. Свободи, 1:

Костяк М.М.,
Голова
М.П.

Погоджено:

Директор ДО «Всеукраїнський центр
контролю за туберкульозом МОЗ України»

(О.М.Стельмах)

Голова Державного департаменту з
питань виконання покарань

(О.В.Лісіцков)

Виконавчий директор МБФ
«Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД
в Україні»

(А.О.Клепіков)

Президент МБФ «Організація
оптимальних технологій в сфері
охорони здоров'я»

(К.О. Гамазіна)

Президент Товариства
Червоного Хреста України

(І.Г.Усіченко)

Перелік основних показників Херсонської області

№ n/n	Назва показника	Показник	
		Вихідний*	Плановий**
1	Смертність від усіх форм туберкульозу (на 100 тис.населення)	20,8	20,5
2	Успішне лікування серед нових випадків легеневого туберкульозу з позитивним мазком (%)	51,0	55,0
3	Кількість бактеріовиділювачів з позитивним мазком серед нових випадків легеневого туберкульозу (%)	35,2	45,0
4	Кількість випадків з бактеріовиділенням серед обстежених пацієнтів на КСП у закладах первинної медико-санітарної допомоги (%)	3,6	3,7
5	Відсоток випадків з повторним лікуванням серед випадків туберкульозу I-III категорії хворих (%)	26,5	22,0
6	Кількість лабораторій I рівня	31	27
7	Кількість лабораторій II рівня	4	4
8	Кількість лабораторій III рівня	2	1

ПРИМІТКА

* - вихідні показники – показники за 2010 рік

** - планові показники – показники на 2012 рік.